

**Τρόπος αξιολόγησης των μαθητών/-τριών
στις ενδοσχολικές εξετάσεις: προαγωγικές,
απολυτήριες και ανακεφαλαιωτικές
των δύο κλάδων της «Ελληνικής Γλώσσας»: Νέα
Ελληνική Γλώσσα/Νεοελληνική Γλώσσα και Νέα
Ελληνική Λογοτεχνία/Νεοελληνική Λογοτεχνία
Α΄, Β΄, Γ΄ ημερήσιου και και Α΄, Β΄ Γ΄, Δ΄
εσπερινού ΓΕΛ.**

[υπ'αρ. 169626/Δ2/11-10-2018 έγγραφο του ΥΠΠΕΘ]

Οι δύο κλάδοι της Ελληνικής Γλώσσας

- Νέα Ελληνική Γλώσσα/Νεοελληνική Γλώσσα και Νέα Ελληνική Λογοτεχνία/Νεοελληνική Λογοτεχνία
- εξετάζονται με θέματα που δίνονται σε ξεχωριστό φύλλο για κάθε κλάδο
- οι απαντήσεις αναπτύσσονται σε ξεχωριστό φύλλο για καθέναν από τους δύο κλάδους
- αποδίδεται διακριτός βαθμός για καθέναν από αυτούς.

Χρόνος και διάρκεια εξέτασης των δύο κλάδων

- Οι προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις πραγματοποιούνται την ίδια μέρα και
- η διάρκεια εξέτασης είναι τρεις (3) ώρες.
- Οι ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις τετραμήνου μπορούν
- να πραγματοποιηθούν σε διαφορετική ημέρα ως εξής:
- σε μία διδακτική ώρα για τον κλάδο της Νεοελληνικής Γλώσσας και
- σε μία διδακτική ώρα για τον κλάδο της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.
- [Όπως ορίζεται για τις ωριαίες γραπτές δοκιμασίες (δύο υποχρεωτικές, μία σε κάθε τετράμηνο) των μαθημάτων όλων των Ομάδων]

Στον κλάδο της Νέας Ελληνικής Γλώσσας/Νεοελληνικής Γλώσσας

- Δίνεται ένα μη λογοτεχνικό κείμενο, μη διδαγμένο, το οποίο μπορεί να είναι
- Δημοσιογραφικό κείμενο ή επιστημονικό ή πληροφοριακό άρθρο
- Συνέντευξη
- Κριτική
- Ομιλία
- Επιστολή
- Επιφυλλίδα
- Δοκίμιο
- Το κείμενο μπορεί να συνοδεύεται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα χωρίς ερμηνευτικά σχόλια

Ζητούμενα τριών θεμάτων:

- 1. θέμα κατανόησης του κειμένου
- 2. θέμα προσέγγισης δομής και γλώσσας του κειμένου
- 3. θέμα ερμηνείας-παραγωγής λόγου

1. Θέμα κατανόησης του κειμένου

- βαθμολογείται με 30 μονάδες
- διαιρείται σε δύο ερωτήματα (ανοικτού
και κλειστού τύπου)
- η βαθμολογία επιμερίζεται στα δύο
ερωτήματα ισοδύναμα (15 +15).

1.Θέμα κατανόησης (συνέχεια)

ελέγχεται η **ικανότητα** των μαθητών/τριών

- **α)** να εντοπίζουν και να παρουσιάζουν κάποια από τα παρακάτω στοιχεία: πληροφορίες που περιέχονται στο κείμενο, βασικές ιδέες και επιχειρήματα του συγγραφέα, προβλήματα που θέτει, θέσεις που υποστηρίζει, σχέση του βασικού μηνύματος του κειμένου με τις περιστάσεις επικοινωνίας (σκοπό, κοινό, θέμα κ.ά), καθώς και με τους τρόπους και τα μέσα πειθούς που αξιοποιούνται στο κείμενο
- **β)** να αποδίδουν περιληπτικά μέρος του κειμένου λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο.

2.Θέμα δομής και γλώσσας του κειμένου

- αφορά στην προσέγγιση της δομής και της γλώσσας του κειμένου
- μπορεί να διαιρείται σε έως και τρία (3) ερωτήματα
- βαθμολογείται με 30 μονάδες
- Η βαθμολογία επιμερίζεται ανάλογα με τη βαρύτητά τους.

2.Θέμα δομής και γλώσσας του κειμένου (συνέχεια)

ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών /-τριών

- είτε να αναγνωρίζουν τη βασική δομή του κειμένου ή τη δομή και τον τρόπο ανάπτυξης μιας παραγράφου
- είτε να εντοπίζουν τις διαρθρωτικές λέξεις /φράσεις που βοηθούν στη συνοχή και νοηματική αλληλουχία του κειμένου.
- είτε να αποδίδουν το περιεχόμενο της παραγράφου με πλαγιότιτλους
- είτε να μετασχηματίζουν λέξεις ή φράσεις αλλάζοντας τη σύνταξη, το λεξιλόγιο (συνώνυμα ή συνώνυμες φράσεις, αντώνυμα, παράγωγα, σύνθετα κ.λπ.), τα σημεία στίξης, σύμφωνα με συγκεκριμένες περιστάσεις επικοινωνίας, και να σχολιάζουν το επικοινωνιακό αποτέλεσμα
- είτε να ερμηνεύουν λέξεις-φράσεις του κειμένου με βάση τα κειμενικά συμφραζόμενα και το επικοινωνιακό πλαίσιο.

3. Θέμα ερμηνείας-παραγωγής λόγου

- αφορά στην ερμηνεία-παραγωγή λόγου
- βαθμολογείται με 40 μονάδες
- Το μαθητικό κείμενο αναπτύσσεται με τη μορφή κειμένου επιχειρηματολογίας (δημόσια ομιλία, επιστολή, άρθρο)
- έχει έκταση ανάλογα με την τάξη:
- Α΄ Λυκείου 250-300 λέξεις
- Β΄ Λυκείου 300-350 λέξεις
- Γ΄ Λυκείου 350-400 λέξεις.

3. Θέμα ερμηνείας-παραγωγής λόγου (συνέχεια)

- ζητείται από τους/τις μαθητές /-τριες να συντάξουν δικό τους κείμενο σε συνάρτηση με το κείμενο αναφοράς
- ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο
  - στο οποίο κρίνουν ή σχολιάζουν σημεία του κειμένου
  - ανασκευάζουν θέσεις του ή
  - αναπτύσσουν τεκμηριωμένα προσωπικές απόψεις.

Στον κλάδο της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας/ Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Δίνεται αδίδακτο λογοτεχνικό κείμενο το οποίο μπορεί να είναι:

- ποίημα ή
- διήγημα ή
- απόσπασμα από μυθιστόρημα ή
- απόσπασμα από θεατρικό έργο
- το οποίο συνοδεύεται από τρία (3) θέματα

1.Θέμα ανάγνωσης - κατανόησης του κειμένου

- Το συγκεκριμένο θέμα μπορεί να αναπτύσσεται σε δύο (2) ερωτήματα ίδιας βαρύτητας περίπου
- Μόνο ένα από αυτά μπορεί να είναι ερώτημα ανοικτού τύπου
- και η απάντηση στο ερώτημα ανοικτού τύπου μπορεί να κυμαίνεται από 50 έως 60 λέξεις
- Το θέμα βαθμολογείται με 30 μονάδες.

1.Θέμα ανάγνωσης - κατανόησης του κειμένου (συνέχεια)

ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/μαθητριών

- είτε να εντοπίζουν στο κείμενο πληροφορίες όπως πρόσωπα, χώρο, χρόνο, κοινωνικό πλαίσιο δράσης των προσώπων, γεγονότα /αίτια που κατευθύνουν τη δράση των αφηγηματικών ηρώων, βασικά θέματα, ιδέες, προβληματισμούς που θέτει το κείμενο, αξίες που προβάλλει, τεκμηριώνοντας την άποψή τους με στοιχεία του κειμένου
- είτε να αναλύουν κάποιον από τους χαρακτήρες με βάση τα δεδομένα του κειμένου
- είτε να επισημαίνουν τα σύμβολα, τις φωνές, τις σιωπές σε ένα ποιητικό ή θεατρικό κείμενο και να παρουσιάζουν με δικά τους λόγια το νόημα που τους δίνουν.

2.Θέμα προσέγγισης της γλώσσας του κειμένου

- Το συγκεκριμένο θέμα μπορεί να αναπτύσσεται
- σε ερωτήματα (μέχρι 3)
- στα οποία η βαθμολογία επιμερίζεται ανάλογα με τη βαρύτητά τους.
- Το θέμα βαθμολογείται με 30 μονάδες.

2.Θέμα προσέγγισης της γλώσσας του κειμένου (συνέχεια)

ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/μαθητριών

- είτε να αναγνωρίζουν τα βασικά σημεία οργάνωσης της αφηγηματικής πλοκής ή της ποιητικής γραφής
- είτε να εντοπίζουν μέσα στο κείμενο συγκεκριμένους δείκτες που δίνονται (αφηγηματικούς τρόπους, αφηγηματικές τεχνικές, ρηματικά πρόσωπα κ.ά.) και να ερμηνεύουν τη λειτουργία τους ως προς το νόημα και το ύφος
- είτε να αναγνωρίζουν εκφραστικά μέσα-τρόπους (μεταφορές, παρομοιώσεις, επαναλήψεις, αντιθέσεις, εικόνες κ.λπ.) και τη λειτουργία τους ως προς το νόημα και το ύφος του κειμένου.

3.Θέμα ερμηνείας και παραγωγής λόγου

- ένα θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης ή δημιουργικού μετασχηματισμού
- Η έκταση του μαθητικού κειμένου κυμαίνεται από 100 έως 200 λέξεις
- ανάλογα με την τάξη και τις απαιτήσεις του θέματος
- Το θέμα βαθμολογείται με 40 μονάδες.

3.Θέμα ερμηνείας και παραγωγής λόγου (συνέχεια)

Ζητείται από τους μαθητές /-τριες

- να αξιολογήσουν ιδέες, στάσεις, συμπεριφορές που αναδεικνύονται στο κείμενο με βάση
- είτε τα κειμενικά συμφραζόμενα
- είτε τα ιστορικά και ιδεολογικά συμφραζόμενα της εποχής παραγωγής του έργου (εφόσον τους δίνονται σχετικές πληροφορίες)
- να τις συγκρίνουν με αυτές του σήμερα
- ή να τις συσχετίσουν με προσωπικές εμπειρίες, βιώματα, συναισθήματα.